

శతకాలు

భక్తి, జ్ఞాన, నీతి

హరి శతకము

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కుక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాదే

గురు గోరమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు పీఠాచార్య స్వామి

యోగి బేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు శ్రీనివాస స్వామి

గురు లాహిరి మహేశ్వరి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అద్వైతాచార్యులు

గురు శ్రీనివాస స్వామి

గురు వివేకానంద

గురు హరిదాస్

గురు ఆర్యదేవ్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు చక్రవర్తి ప్రభుపాద

గురు మహేశ్వరి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమహంస

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్చుకోవటానికి

“నేను” గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన **భారత ప్రభుత్వపు** వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) **భారత ప్రభుత్వపు** వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020050016452

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం **ఉచితంగా** eBook రూపంలో **భారత ప్రభుత్వపు** సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none"> Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none"> INSA	<ul style="list-style-type: none"> Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	<ul style="list-style-type: none"> Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీ గురునాథాయ నమః.

హరి శత్రు క ము.

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

భమిడిమర్రి వేంకట సుబ్బరాయశాస్త్రిలుగారి

తృతీయపుత్త్రుడు

భమిడిమర్రి రామచంద్రమూర్తి ప్రణీతము.

బోధనూలు హెడ్డాసరు, తిమ్మాపురము,

అన్నవరముపోస్టు, తునిడివిజన్.

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖
మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.
❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

పి తా పు రి ము

శ్రీ విద్యజ్ఞన మనోరంజని ముద్రాక్షరశాల

1937.

ప్రీతి క.

పాతకమహాశయలారా !

ఈ శతకమును నాపుత్రిక చంద్రాభట్ల అచ్యుతాంబ ప్రోత్సహమునలన (నవ్విశ్రీ) యువనామసంవత్సర పుష్య శు ౧౩ సోమవారము) ౧6-1-1936 సం॥రం శేదీమొదలు ది 18-2-36 సం॥రము శేదీనాటికి వేసువరము బోర్డుస్థాలు మాస్టరుగా నుండి వ్రాసితిని. ఇప్పటికి సుమారు ఒక సంవత్సరము అయినప్పటికిని యీ తిమ్మాపురముగ్రామములో స్కూలుపనులు అధికముగా నుండుటవలన అచ్చొత్తింతుటకు అలస్యమైనది. కాని భగవంతుని కృపవలన నీనాటికి అచ్చొత్తింపఁగలిగితిని. ఇందుల దోషములున్నయెడలఁ జదువరులు తెలియఁబఱచినచో సవరించుకొందును. నా కిదియే ప్రథమప్రయత్నమగుటచే దప్పులున్నను యొప్పులమాత్రమే గ్రహింపఁగోరెదను. ఈగ్రంథము నకు సహాయమొనర్చినవారలను నాకృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను.

ఇట్లు విద్యజ్ఞపరిధేయుడు,

భటుడిమర్రి రామచంద్రమూర్తి.

హరిశతకము

- ఉ. శ్రీధరు సత్యసాధనుని * శ్రీకరుఁడౌపురుషోత్తమున్ బ్రభున్
మాధవు నామ్య సమ్యతు న * మాపతిపూజితు నాసు దేవునిన్
సాధుజనావనున్ మహిత * సత్యపరాక్రము వీరు విష్ణు నం
భోధిశయాను నిన్ ఘను న * మోఘునివేడెడఁగావుమోహరీ!
- ఉ. శ్రీధర! వాగ్ధవాదిసుర * సేవిత దివ్యపదారవింద! యో
భూధవ! దేవవంద్య! గుణ * భూషణభూషిత! దివ్యమూర్తి యో
గాధితనూజయూగఫల * కారక! సర్వనిలినరక్షకా!
నాథుఁడ వీవె నన్ గృహ న * నారతమున్ దయఁబ్రోవ నోహరీ!
- చ. ఎవనిని శేషసద్గుణము * లెంచుచు విఘ్నములెల్లఁ బాయఁగాఁ
దనిలి భజింతు రెల్లరును * దద్దయు భక్తి నభీష్టసిద్ధి కా
భవనుతుఁ డౌగణేశు మది * బ్రార్థనఁ జేసెద నిష్టసిద్ధికై
సేవిత మనఃప్రమోద మిడఁ * గాఁ బదగుంభన మబ్జ నోహరీ!
- చ. భువనములన్ సృజించునను * భూతిఁబితామహుఁడౌదువంచునా
ర్జనమునఁ బెంప విష్ణుఁడవి * సర్వము నాశ మొనర్చివేయఁగా
నివుఁడ వటంచు నెంచెదరు * చిస్మయరూప! విచిత్రమయ్యె నీ
ముపురుసు నొక్కటేగద వి * మూఢమనస్కత వీడినన్ హరీ!

హరిశతకము

ఉ. శంకరు నర్థదేహ మను శక్తివిజృంభణ ముల్లస్థిలఁ దే
జోంకతనూవిలాసభయఁ దాగ్భటి రాక్షసులన్ వధించి తే
మంకరలీల భక్తజనమండలి నెల్లను బోచినట్టి యా
శాంకరి నిష్టసిద్ధి కనిశంబు నుతించెదనయ్య శ్రీహరీ! ౫

చ. జగముల నెల్ల నీ సుకరసంపదచేఁ ద్రిగుణాప్తిచే లన
త్రగవిలనన్మహామహిమఁ కాంతులచే మను వద్దివీహితం
బుగ వసుమద్దళంబులను బూసఁగఁజేయుచుఁ గర్మసాక్షి నై
యగణితవేదరూప మగునట్టి నినున్ భజియింతు శ్రీహరీ!

ఉ. అంతరవర్తియన్ శివుఁడఁచార్తిహరుండ నటంచు నెమ్మదిన్
శాంతుండనంచు వేద్యుఁడవు శర్వుఁడవున్ బరమాత్మివంచు శు
ద్ధాంతుండ వంచు నీశుండన నాదువుగా సకలాంతరంగముల్
గాంతు నటంచు నెన్నుదు రఖండపరాక్రమ! నిన్ను శ్రీహరీ!

ఉ. దండము, పుండరీకదళఁదర్ప విరాజితనేత్రశోభితా!
దండము, శంఖచక్రధర! తాపన మానస వద్మసంస్థితా!
దండము, కంసగర్వహర! ధర్మచితుడ! వాప శిక్షణా!
దండము, నీలకంఠసుత ధన్యచరిత్ర! రమేశ! యోహరీ! ౬

ఉ. శ్రీపతి! నిన్ను నేఁ గొలువఁజెంతకు రా వది యేటిధర్మమో?
కోప మదేమి నావయిని గోర్కెలతోఁ జెడిపోని నందువా?
తాపను లెంతో యాశగొనితద్దయు ని స్పజియించినంతనే
చావలతావిమోచనము సల్పవె వారికి నెల్ల శ్రీహరీ! ౭

చ. మమతగలాఁడ నోదనాజు మర్దన! నీవె శరణ్య మంచు నీ
మమున భజించుచుంటి ననుమానము లెల్లను బాపి కావవే
నముఁ డిఁక లేఁడు నీ కెచట • సాధుల రక్షణనేయ నిద్ధరన్
కమలదళేక్షణ! నరద! • కారుణికోత్తమ! పోవు శ్రీహరీ!

చ. కమలదళాక్ష! దాశరథి! • కామితసత్ఫలదా! రమాధవా!
నమదడయాంచితప్రకట • చాపధరా! నిగమాంతవేద్య! గౌ
తమవనితాన్త సహరణ • ధర్మనిచక్షణ! సాధురక్షణ!
సుమహిత కార్యదక్షిణ! వసుప్రభవేక్షణ! బాణ! శ్రీహరీ!

చ. అవనిజ నీమ భార్యయనియా ముద మొప్పఁగ నేలికొంటి వీ
వవనిజయాప్తి నున్ననను • నర్మలీల బోవఁగరాదె నే పున
గృహములనొందకుండ భవబంధము లెల్లను దోచి కావఁగా
నెవరిని వేడుకొందు మది • నిద్ధచరిత్ర! పవిత్ర! శ్రీహరీ!

ఉ ప్రాసము త ప్పగున్ గణము • భంగమగున్ యతినిష్ఠపోవునం
త్రాసముఁజెందు జ్ఞానము విదగ్ధమతిన్ సినఁగాక యన్యులన్
ప్రాసముకోసమై పొగడఁ • గావున నిన్ను సుతించుపదైముల్
దోసముఁ జెందనీక పదతిష్ఠియుఁ బుష్టియుఁ గూర్చుశ్రీహరీ!

ఉ. శ్రీరఘురామ! నిన్ బొగడిచిత్తము రంజిల రామచంద్రుఁ డెం
తో రసగుంభనల్ వెలయ • ధుర్యతఁ జెప్పు ననేకపద్యముల్
మారగురూ!యవన్నియును • మంచివగున్ భవదీయసత్కృపా
సారము గల్గెనేని యిఁక • సందియమేల! వచింప శ్రీహరీ!

- ఉ. శ్రీసతినాథ! ని న్మదిని • సేవయొనర్చి రసానుకూలతన్
 వ్రాసినయట్టిపద్యములు • భావములోపల నిల్చి భార్యణన్
 భాసిలజేయవే కృపను • భాస్కరునశువులట్టు లీభువిన్
 దానజనార్తిభంజన! హితవ్రజ రంజన! యోయి శ్రీహరీ!
- ఉ. మాపునురేపు నీస్మరణ • మానక చేయుమఁ బద్యపాళిచే
 చాపసహృన్నివాన! విశదంబుగ నుత్పలచంపకంబులన్
 దాపినదండలన్ మెడనుదాల్చ నొసంగెన భక్తి నెంతయున్
 జూపవె నీకృపారసము • జూపక మీడను నిన్ను శ్రీహరీ!
- ఉ. భానుడు శక్తియున్ మెటియు • బన్నగశాయియు విఘ్న
 నాథుడున్! మానిజన ప్రమాది యగు • మంగళదాయి హి
 మాంశుమాళియున్! గానగ నంద నీవెగద? • కంజదళేక్షణ!
 భక్తి లేక నిన్! బూనిక మంత్రితంత్రముల • బొందరు బుద్ధి
 చలింప నోహరీ!
- ఉ. కాయ మహోగతిన్ వెలయు • గాదె నినున్ రవియన్న భావనన్
 బాయవు భాగ్యసంపదలు • పార్వతి వీవె యటంచు నెన్నగన్
 డాయవు పాపసంఘము లు • దారుడుసాంబుడవీనటంచనన్
 మాయముగావె విఘ్నములు • మాస్తుతిగానినువేడ శ్రీహరీ!
- ఉ. వ్రాయగఁబూనుటే తెగువ! • భావమునందుననూహపుట్టఁగా
 డాయదు నానునం బధిక • ధైర్యమునం దరియింపకుంటచే
 దోయజగర్భు డా నిగమతొయములందున నీ విలాసముల్
 వ్రాయగలేదె! నే నటుల • వ్రాయగ నెంతటివాడ శ్రీహరీ!

చ. కవనమునేయనేర్చి భువిఁ ♦ గంజదళాక్షునిమీఁదఁ బద్యముల్
లనము లిఖింపనేరక ఫలంబును గోరిన లాభ మబ్బునే?
సవసవబోధనావిలసనంబుగ నేర్చిన శస్త్ర విద్యచే
నవతి శర ద్వయస్క యగుఁనాఁతిని గొట్టినయల్లు శ్రీహరీ!

ఉ. శోధనచేతి సంతయు విశుద్ధమనఃపరిపాకభక్తిచే
బోధనచేతి నిన్నెఱుంగఁ ♦ బోలునుగాక మఱొక్కరీతిగా
సాధన లెన్ని చేసినను ♦ సాధ్యముగాదు ఫలంబు సప్తాషిన్
వేధ విధించుఁగాకి మఱి ♦ వేఱుగతిన్ లభియించునే హరీ!

చ. ప్రభగలవాఁడ వీవు భవబంధయుతుండ నరుండ నేను నా
విభవమెశాశ్వతంబనుచు ♦ వేమఱు వేగుచునుండుమూర్ఖుని
బ్రభువర! సత్కృపాకలనఁ ♦ బాలననేయఁగ నీదే భారమా
సభవముఖామరప్రచరితాఖలవేదివి నీవ శ్రీహరీ !

ఉ. పావన మనయజ్ఞ మనఃవద్యుఁడు పక్తిరథుం డసర్పిగాఁ
దావకమైన లీల విశదంబుగ నాతని కాత్మజుండ వై
కానవె గాధినందను మఖం బసురాళిని ద్రుంచి తాఁతి స్త్రీ
భావ మహాల్య చెందఁ బదఃపద్మరసం బాలికింపవే హరీ !

ఉ. తాపనుఁ డంతజాణ! యవతారము లెత్తినదేవదేవుఁ డీ
వే పరమాత్మ వం చెఱిగి, యెల్లగుఱాత్ముల నీ వొకండవే
రూపఁ జేయఁగల్గు దని ♦ రూఢిగ నేర్పెనువిద్యలన్నియున్
జాపపరిక్రమక్రిమశ ♦ సల్పుదు మోద మెల్లర్ప శ్రీహరీ!

ఉ. బాలుడవయ్య ఘోరతరఁచాతకిఁ దాటకఁ జంపి యజ్ఞమున్
బాలనఁజేసి గర్వితు నుబాహు వధించి తమోనిబద్ధతన్
గూలినతాతి నాతిగతిఁ గోమలతన్ వెలయంగఁ జేసితో
మేలు! భలీ! యనన్ శివుఁ మేదురచాపముఁద్రుంచిపోహరీ!

ఉ. శ్రీరఘరామలక్ష్మణులు నీతియుఁ గూడి వనంబునేరఁగాఁ
గోరుచురాజ్యమున్ భరతుఁ గూర్చగఁగేయరాజపుత్రిమీ
భూరమణున్ వరం బడిగె భూరిననుస్తచరాచరాత్మకుం
డారయ నీ వటం చెఱుంగఁదయ్యయ్య! మూఢతఁజెందిశ్రీహరీ!

చ. ధనువును జేసిఁ బట్టి భుజఁదర్ప మెలర్చఁగఁ గానలందునన్
దనుజులఁ దంప నిచ్చమెయిఁ దప్పలఁ గేయరాజపుత్రిపైఁ
గనఁబడు నట్లునర్చి సురఁఘాతుఁలన్ వధియించినాడవో
దనుజవిదారి! నీమహిమఁ దధ్యముగా నెవఁడెద్దు శ్రీహరీ.

ఉ. ఓడక నీతఁ గాచుకొని యుండుము నే నను లేఁగి లేఁడినిఁ
దాడనఁజేసి పట్టుకొని దగ్గట వచ్చెద నంచు లక్ష్మణున్
దోడుగనుంచియున్ జనుటఁ తోయజనాభ! పులస్త్యసూనునిం
దాడనఁజేయుకారణము తద్దయు గల్గుటకే కదా హరీ. ౨౮

చ. మృగమును వెంటనఁటియును మేటికరంబున విల్లుబూనినూ
శుగముదొడంగియేయఁగడు వోద్యముగానదిరక్త సుండుగాఁ
దెగిపడిపోయిభూమిపయిఁ ద్రెల్లుచు నక్కట! లక్ష్మణాయటం
చుఁగడుఁగడింది పీనుఁగయిఁ సోలఁగ నేనీతిగాదె శ్రీహరీ. ౨౯

హ రి శ త క ము

ఉ. సీతయు లక్ష్మణాయనుచుఁ జేల్చుడి రాఘవుఁడార్తనాదమున్
 భీతిచేయుచుండె నని యెద్దయు దుఃఖమునొంది లక్ష్మణా!
 కాతరులైన రక్కసుల యకార్యములేని యొనర్చిరో కదా
 భ్రాతకు నాయునున్నాటచుఁ బర్గున బొమ్మనె సీత శ్రీహరీ.

చ. వదినెను మాతగాఁ నలచుఁ నాడగు లక్ష్మణుఁ డెన్ను! జానకీ!
 కదనమునన్ బరాజయముఁ గల్గదొకప్పుడు రాఘవుండనన్
 త్రిదశులఁ గావఁబుట్టిన ప్రియదేహుఁడు దేవుఁడుగానినేనుగాఁ
 దిది యెదనమ్ముమమ్మ! యని యెరియుఁజెప్పఁగనమ్మదోహరీ.

ఉ. ఓరిచుగాత్మ! లక్ష్మణ! యయో రఘురాముఁడు నచ్చిసంతనే
 ఘోరత నన్న నాచికోసఁ గోరితి నార యటంచు నిష్ఠురో
 ధ్ధారినచోశుగంబుల విడల్పిన లక్ష్మణుఁ డార్కిజెంది తా
 నొ రఘురాముఁ డున్నయెడఁ కర్లెనుగా విధిలేక శ్రీహరీ.

చ. కినుకను మాయలేడి నటుఁ గీటడఁగించి సురారిఁడుంచిపె
 ల్చునఁ దనసర్వశౌలకును యరాముఁడు నచ్చుచు దారిలోన ల
 క్ష్మణు నటఁ గాంచి యొంటరిగఁ జానకినిన్ విడనాడి వచ్చిజే
 యనుచునచించెగాదెయది యంతయు నీచరితంబె శ్రీహరీ.

చ. అనుజునితోడ నే నిచట యాగక దానవుఁ జంపి వచ్చుచుం
 టనిగదా యంతలోననె విదేహతనూజును వీడిరాగ నీ
 కను దగునయ్య! రక్కసులుఁ కూశలు సీతకునేమిమూఁ డెనో
 యనుచును నార్కితోఁ బలికినట్టి మహాఘ్నుఁడవీనె శ్రీహరీ.

ఉ. మానవజన్మమైత్రి బహుః మన్ననలందిన రాముః ధీతః
కానల కేఁగి సీతకయి • కష్టము లొందినరీతి నుండెనే
గాని స్వకీయభావమునఁ • గల్గదొకప్పుడు మోహ మీతనిన్
దానవనాశనాథ మవఁతారమునన్ విలసిల్లుదోహరీ. 3౧

చ. దశరథగాజపుత్ర! నినుఁదార్కొన నొల్లక యుద్ధమందునన్
విశదముగాఁగ రాక్షసుల • వేమఱుఁ జంపితివఁ చెఱింగియున్
నిశలుఁ బవల్లు నేమఱక • నీ వటు నీతను గాచుచుండఁగన్
దశముఖుఁ డంత వచ్చె మునిఁతానయిమాయలమూర్తిశ్రీహరీ.

ఉ. రావణుఁ డటైవచ్చి తనఁరక్కసి మాయను సీతనట్టె శొం
పోవఁగమార్గమధ్యమునఁబుణ్యగుఁబుండుజటాయువేంతయో
రావణతిన్ బెనంగియును • రాక్షసనాథునిచేతఁ గూలియున్
ధీవరుఁ డాయుదంతమును • దెల్పెఁగదా నినుఁ గాంచి శ్రీహరీ.

చ. వివినముఁగోసఁ దమ్మునితోఁనీరుఁడురాముఁడనన్ జరించుచున్
గవటపుదఁఖ మొందుచును • గొల్పడకన్ జనిసూర్యపుత్రునిన్
గపివరు నాంజనేయుఁ గని • గట్టిగ స్నేహ మొనర్చి వాలినిన్
గఁటతెఱో వధించె ననుఁగాధ లవన్నియు నీవె శ్రీహరీ. 3౨

ఉ. వాలిని జంపి సూర్యజుని • వానరరాజుగఁ జేసి స్వర్షపుం
గాలము దీఱి సీతఁ వెదుఁకంగ ననుస్తదిశా తిలంబులన్
వ్రాగి కఘల్ గనుంగొనుచు • వచ్చిరి జానకీయున్న జాడలే
మూలనుగాంచలేదనుచుఁ మూల్గుచుముక్కుచునంతశ్రీహరీ.

ః. నేరము లెన్ని చేసినను • నీ వని యెల్లను సైచి పోతు విం
చారఁగ తాతనిక సతిగ • నందితలీల నొనర్చినట్టులే
శ్రీరఘరామ! భక్తు లని • చేరిన యాగుహానిన్ జటాయువున్
మారుతిపుత్తు నా శబరి • మాన్యులఁ జేసినగీతి నోహరి. ౪౦

ః. నీతను జూడ నేగుమని • చెప్పఁగ నా హనుమంతుఁ డంతటన్
గోతులతో సముద్రమును • గొప్పగదాఁటెడఁ జూచివచ్చెదన్
భీతిని మానియుండు • డని • వేగమే దాటఁగ నద్రి నెక్కి తాఁ
శాతుక మొప్ప గంతు లిడె • గాంతను జూచెద నంచు శ్రీహరి.

చ. సురిసను గెల్చి పర్వతము • సోకియు సింహికఁ జూపి వార్ధి నిం
వరయఁగ దాటి లంకదరి • నద్రినమీసముఁ జేరి రాత్రివే
ళి రహిని నీతిఁ గన్గొనఁగ • లావగు నూపము వీడి సన్నమై
పరులు జయింపరాని యతి • పాపిని లంకిణి జంపె నోహరి.

ఉ. లంకిణిఁ జంపి యావెనుక • లంకను జొచ్చి కవీశముఖ్యుఁ డే
శంకయులేక రావణుని • శాలల నన్నిటిఁ గాంచి కాంచి యే
వంకను నీతిఁ గానక వి • వర్ణమనస్కృతి నుండి యొక్క ప
ర్యంకము నందు నిద్రఁ గను • క్రొంచనుగాంచెను బేర్మిశ్రీహరి.

ఉ. క్రొంచను గాంచి నీతయను • కందువ నెన్నుచు నీత యైనచో
సంచలతం దలంగి యిటు • పాఁగిలి నిద్రఁ గనంగ నేర్చునే
యెంచఁగ నీత గా దనుచు • నేర్పడఁ జూచె సశోకకావనిన్
జంచలనేత్ర జానకిని • సద్గుణపూతను నంత శ్రీహరి. ౪౪

ఉ. చూచియనూనమోదమునఁ జూచియశోకపనిన్ మహర్షి ణో
గోచరమైన సీతఁగని • కృంగి నమస్కృతిఁజేసి యిచ్చె గో
త్రాచలమేరుశృంగసమ • మై విలసిల్లెడు రాము ముద్దికన్
రాచకొలంబు సామియగు • రాముఁ డొసంగిన దంచుశ్రీహరీ.

ఉ. దేవ! జనించి నీ వఖిలఁదీనుల బాధలఁ బాప నెంచి మై
చేవ యడంచి దానవులఁ • జిందఱునందఱ నేసి చంపుచున్
బావన భూమిలోఁ దిరుగు • సావుల కెల్లను నాథుఁడైన యా
రావణునిన్ వధించితిని • రమ్మగుణాకర ! రామ ! శ్రీహరీ.

చ. దశరథ సందనా! హనుమఁదాసుగ నేలితి సూర్య పుష్కరిన్
వశమొసరించి లోకమున • వాలిని జంపియు మీఁది వారిధిన్
గుళిత దాఁడి రావణుని • నూలగఁజేసి పరోపకార్తినె
విశదముగాఁగ నీతి చెఱఁపిచ్చి యయోధ్యుఁడేర్చితౌవానీ.

చ. పగతురు గారు రాక్షసులు • పాఁడికి దేవుల కింద ఊక్కుట
నిగమములోని ధర్మములు • సీతులుఁ దప్పి చరించువారలన్
దగ దని మానిపింపఁగ నధం బొసరించును గాకటంచుఁ దె
ల్పఁగ దశ శీర్షుఁడెండియును • లంక విఁచుఁ గీయవే హరీ.

ఉ. భూపతులందు మేటి వగు భూవిగుణుండఁ జాంతమూర్తి ! నా
పాపము లెల్ల బాపుటకు భక్తినినుకొని యుండు నిచ్చుటన్
దాపనబృంద • నేనితివ దప్పిఁగి తాబ్బనిశేప శేషశా
యా! పరమాత్మ! కాచుటకు నెవ్వరు దిక్కుక నాని శ్రీహరీ.

ఉ. మీనము; గూర్మముం గిటియు ♦ మేటి నృసింహము, వామ
నుండనన్ | గా నటు జామవగ్ని యనఁగా రఘురాముఁ డనం
గఁ బిమ్మటఁ | బూనికి రామకృష్ణులనఁబుద్ధుఁడనన్ గలియం
ను ఛాత్రిఁడు | దీనులఁ బోవఁగాఁ గలికిఁతీరును దాల్చెద
వీవె శ్రీహరి. ౫౦

చ. జగమాలఁ దోలుబొమ్మలుగ ♦ సల్పి నటింపఁగఁ జేయునట్టి నీ
మొగ మింక మాపవే జగముఁ మ్రోలనటంపఁగ సూత్రధారివై
నగలఁ జెలంగి నర్వజనఁ వాన్ముడవై యిలమోక్షదాయివై
సొగసుల ప్రోవువై మిగులఁ శోభిలు సేవ భజియింతు శ్రీహరి.

చ. మురలీని గేలఁబూని నగుఁ మోమున నన్నెలుగుల్లుచుండఁగా
బరుసున వేణుపూదుదు నుపశ్రుతియై ప్రణవంబెలర్పఁగాఁ
దరమె గనంగ నీమహిమ? ♦ ధాతయు గీష్పశిముఖ్యులేనియున్
బరమదయానిధీ! మదినిఁ భావన సేసెదఁ గావు మోహరి.

ఉ. భాగము నీయనట్టి యతః పాపులఁ గొగవులన్ వధింపఁగా
నాగమము ల్జపించి జయః సుర్జనుఁగాంజినమందు నిల్పి స్వే
చ్ఛాగమనప్రచారములు ♦ నల్పుచునుండెడి నిన్ భజించెదన్
భోగముభాగ్యమున్ దయనుఁ బొందఁగఁ జేయఁగదయ్యశ్రీహరి.

ఉ. సారము లన్ని నీనె కద ♦ సారనలోచన! మీనరూపమున్
ధారణఁజేసి సోమగిని ♦ దారుణలీల వధించి బ్రహ్మకున్
బారణ సేయ వేదము లఁ సారకృపామతి నిచ్చినట్టి నీ
శ్రీరమణీయపాదములు ♦ చేరి భజించెదనయ్య శ్రీహరి. ౫౪

ఉ. కోరిక దేవదానవులు • కూటిచి మందరపర్వతంబు పెన్
దారువు గాంగ వాసుకిని • ద్రాడుగఁ గైకొని దుగ్ధవారిధిన్
ఘోరముగా మధిపనను • కూలతవీపునఁగొండదాల్చియో
సారసనాభ! కూర్మమయి • సారము వేల్పుల కీయవే హరి.

చ. ఇల నొక చాచచుట్టగతి • నత్తిన యట్టి హిరణ్యలోచనున్
దలఁపడిపోర శూరతను • దంష్ట్రులఁ బూని వరాహరూపమై
బలిమిని వాని జంపితివి • బాహుబలాఘ్రుడవౌచు నిధరన్
మలిపితి వెప్పటట్లు సరి • మట్టముగాఁ బరికించి శ్రీహరి. ౫౬

చ. ఘలమును గోరకుండ నిజభక్తుఁడు సర్వమునీవయంచుఁదాఁ
దలఁచి భజించెనేని యతిభక్తునిగా నొసరింతు వంటకున్
బలిమిని హేమకశ్యపుని • బారిఁ దలంగఁగ బాలభక్తునిన్
వలచి స్మరింపఁమూర్తివయి • వానిగఁ బ్రోచుట సాక్షి శ్రీహరి.

ఉ. వందగఁ బూని మోసమునఁ • బావనవామనమూర్తి వై బలిఁ
జంచలుఁ జేసి లోకమున • శక్తికి మించినదాన మియ్యఁగా
నందితపుణ్యశాలిని ర • సాతలమందు నడుంగఁ జేసితె
కొంచెమెయూపదత్రయము • గొంచక మేటియటంచునోహరి.

చ. ధరమును జామదగ్ని వయి • తండ్రిని జంపిన రాజుఁ జంప నీ
విరువదియొక్కమాలు ధరఁ గీశులన్లు వధించి వారి నె
త్తురు పితృనిర్వణక్రియకు • దోరఁగు మడ్డులుగానొసర్చిఁ
పరశుధరా! నినున్ బొగడ • బ్రహ్మకు నైనఁ దరంబె శ్రీహరి.

చ. తపము లొనర్చి వేల్పులును, దాపనవద్యులు నిన్ను వేడఁగాఁ
గపటచరిత్రుఁ దుర్జనుని, గావర మెక్కిన రావణాసురున్
గపులను గూడి చంప నరుక్తవడి రాముడ వైతివయ్య! నీ
వసగతవృత్త కేకయన్పాత్మజ హేతువుగాఁగ శ్రీహరీ!

ఉ. ద్వారకలోనఁ గృష్ణుఁ డవతారమునెత్తె ననంగఁ బుట్టి పం
పారఁగ దుష్టరాక్షసుల, నందఱు జంపుచు నున్నయప్పు డా
కూర్మరుఁడు కంసుఁడా మడిసెఁ గూలిరి చేదిధరాదినాథుఁడున్
జేరిరి పాండవాత్మజులు, చేడ్చడఁ గౌరవవర్గ మోహరీ! ౬౧

చ. త్రిపురనిశాచరాధములు, తీవ్రత మానుల బాధపెట్టఁగాఁ
గపటము నూని వారి నిజకాంతలనిష్ఠలఁ బాపి వేగమే
చవలలఁ జేసి దానవులఁ జంపఁ దలంచి యహింస ధర్మసహ
ద్విపదుల కించు ధాత్రిమును, ధీరతఁ బల్కిన బుద్ధయోహరీ!

ఉ. అన్నియుగంబులందుఁ బరమాత్ముఁడుధర్మమునన్ని బద్ధుడై
పున్నెము నిల్చఁగాఁగలికి, మూర్తియగున్ భువిబాపసంహతిన్
గ్రన్థన దుష్టులన్ గలియుఁగంబున ఖండనఁ జేయఁ బుట్టు నం
చెన్నఁగఁ గల్మిరూపమున, నేర్పడునిన్ భజయింతుశ్రీహరీ!

చ. విదురుని భీష్మునిన్ గడుఁ బవిత్రులఁ జేసితివార! నీకృపన్
వదలుట ధర్మచూ? కనుము, వాగ్ధవపూజిత! నమ్మినాడ నీ
వదనముఁ జూప వేగ మిటు, వాఁజనేత్ర! ముకుంద! రాఁగదే
సదయుడవంచుఁ జక్రధర! సాయము గోరితికృష్ణ! యోహరీ!

చ. కలియుగమందు మానవులు • కానరమెక్కి చరితులేకదా !

తొలిచదువెల్ల మాని వెన • దుర్మదమూనిసెబుద్ధులై నినున్
గొలిచినఁ బాపముండఁ గడుఁగుత్సితార్థమును సమలై
తెలియరు నిన్ను సత్త్వము • దేవుడవచ్చని ధాత్రి నోహరీ!

ఉ. పుట్టినవెల్లఁజచ్చుటలుఁ బోడిమిగ్గి మ్మఱఁబుట్టుచుండుటల్
నెట్లు జీవరాసులు • నిక్క - మగున్ దిమకర్మసర్థసన్
బొట్టనై యకార్యములు • పూసికఁజేయుచు మంచి చెడ్డలన్
బట్టు లెఱుంగ లేకుడి • పాడియె యెవ్వచ్చెన శ్రీహరీ! ౬౬

ఉ. దాసము చేయకన్న ధనధాన్యములబ్బునె యబ్బినేనియున్
గానఁడు మంచిచెడ్డలను • గానము గర్వము వీడలేక నిక
ధ్యానము చేయనేరడు • దా! ధనమూలమె లోకమంచు స
త్యానకు దూర్ఘై పరముదిప్పి నరుండు చరించు నోహరీ!

ఉ. మాయనుబూరి పుట్టుటయు • మాపుటయుఁగలనీదుశాంబరీ
మాయ లెఱుంగ లేక యిల • మానవకోటి చరించుచుండుండ
త్కాయములోని జీవుడవు • గానె తొలఁగి నీవుసర్వమున్
జేయుచునయ్య కర్తవ్యు • జీవులలో వసియించి శ్రీహరీ!

చ. నలునస్పృహంప, వెన్నుఁడుఘనంబుగఁబంప, భవుండుద్రుంపఁగా
నలఘుతెగోక్తి నీజగము • లన్నియుఁ జర్చితచర్చణంబులై
తలఁగక యిండు నీయఖలతత్త్వమయంబగునీచునాత్మకున్
వెలియగు జంతు వేదియును • బృథ్వినీ లేదు తెలంప శ్రీహరీ!

చ. తొలుతిను నర్థధర్మములఁజూచి జనింబులన్నియున్
బొలుపుగఁజూచిన రసముఁ పూర్వమునుండి నుధర్మమార్గమున్
దలచి క యుండఁగా జనులు • తిద్విధ మెల్ల నడింగె నీ కలిన్
గలుపతి నొంగి పాపు లయి • కిష్టములం బొరయంగి శ్రీహరి!

చ. మలములునాశ్రమంబులును సూత్రముచెడిచో మొందియె
బులెనెనరాజ్యమున్ సొలుపఁ బూనెఁబురొప్పిమిల్ నడించె నా
ధులకఠికప్రముల్ గలిగె • ధూర్జునన్ సిరు లబ్బె నీగమిన్
దలచి నినాశ హేతు నని • ధర్మవిముల్ వచియితు రోహరి!

ఉ. పారిక నర్థధర్మము • పాసి దొరంగి చరితురేని యె
వ్వొకిన్ నెన న్నెల్లి చెడి • బట్టనఁ బొట్టనఁగూడె శూన్యసహ
ధారుణి నంద బుమ్మనె • ధూర్జునున్ గొనువారి లుచు గే
యారయ నువ్వునన్ గొనినఁ నమ్మెడు పాఠెనఁడుండు నోహరి!

ఉ. నామము నీమముల జెడిసఁ నాఁతులు బిన్నలుఁ బెద్ద లీకలికా
గామముచేతి ధర్మమును • ధర్మము సాధ్యముఁ గానలేదు పో
గ్గామముకగా! చెడి • వన్యలు తీవ్రమి నేర్ప నాకలం
బ్రామి తిసంగి నింపగునె • పద్ధతు లేర్పడుకున్న శ్రీహరి. ౭౩

ఉ. భర్తల నూరి కంపి విటపాదుల పజ్జ ససి చి నిష్కలకా
ధూర్తత లెక్కనెయక ముఁ సునియ ముప్పవస్త్రాత్తి నిచ్చుమై
వర్తిలుచున్ గులొంగులు • పారిక వా రినినారికాచికిన్
దార్తురు తిమ్మ దా రిని యధర్మముటం చనుండ శ్రీహరి.

- ఉ. నేరము లేవిదానివలె ♦ నేర్చున నల్లునిగూడి గట్టి సం
సారము సాడుగా మఱొక ♦ జారుడు నింట నెయ్యండఁగా ననా
చారము సేయుచున్ గలిసి జాన లనత్యవుమాట లాడుచున్
భారము కాపురం బనుచు ♦ భర్తను దిట్టి కలంఠు రోహరి.
- చ. పడఁతులు గొందఱీభువిని ♦ భర్తల మాటలు సెల్లనీక వం
గడమున కప్రితిష్ఠ యధికం బని చూడక నీటుకాండ్రితో
సడిసడి నందునన్ గవయ సాగెద రీకలియందు భర్తతో
బుడిబుడి దెబ్బలాటలను ♦ బూనుదురయ్యమహాత్మా శ్రీహరి.
- చ. సరసుని జారబుద్ధిగల చానలు మెచ్చుచు నాథుఁడెంతయున్
మురిపెముఁజూపఁదిట్లుదురు ♦ మోసముతోడ మెలంగినేర్చుగాఁ
బరవిటుఁ డంద మంచుఁ దన భర్త పిశాచముటంచు నెంచుచున్
దరుచుగ జారకృత్యములు తక్కు చుఁదారుచుఁ జేతురోహరి.
- ఉ. మాటలతీరు వేఱుగను ♦ మంతనమందునఁ జింత వేఱుగాఁ
బూటఁ దిడి హెచ్చగుచుఁ బొట్టకు నెంతయుఁ బ్రుంగ నెంత్రుగా
నూటిగఁ బోకయున్ సవతి సూనులఁగాంచిన నీసడింతుగా
బోలులు పోవుచే గలిసి బాత్తుగఁ గాపుర మొల్ల రోహరి.
- చ. మెలఁకువతోడ బంధులనుఁ మెచ్చక నిందలమోపి భర్తయున్
బిలిచిన రవ్వచేసి తమ పెంకెతనంబునఁ ద్రొచ్చి వైచి పె
న్నలసతఁజూపి యాడ్చుచుఁ నవ్వలికిన్ వెడలింపుమంచులోఁ
బులుపున నంచరించెదరు ♦ పుంశ్చలు లిద్దరలోన శ్రీహరి.

చ. పరులను మోసపుచ్చి కలిఁ బొంధవకోటికి హాని నేయుచుకా
మురహరు నిన్ను వేడ కిలఁము క్రికి మార్గము చూడకుందురా
విరహముచే బరాంగనల వేడ్కను జూచుచుఁగూడఁగోరుచున్
విరసపుమాట లాడుచును ఁ బెద్దల నెన్నరు బుద్ధి నోహగీ.

చ. సిరిగలవాని మెచ్చుచును ఁ జేడ్చడి పేదజనాభి యైనచో
దరిఁ గనిపెట్టి దోషముల ఁ దాచక నెల్లడిచేసి లంచముల్
మురియుచు లాగిచాసమునఁ మున్గుచునిన్ను నుదూరుచుందురే
సరణిని బుణ్యమెంచకయె ఁ సంతత మాఖలు లుందురోహగీ!

చ. ఎవరిమనంబునందుఁ దగ ఁ నెప్పుడు నీవు రమించుచుందువో
యెనరు తిపంబుచేతి సకలేశ్వరు నిన్నిల మెచ్చఁ జేతురో
యెనరు ధనాశ్రవీడిభునిఁ నెఱియుమోహము లేక యుందురో
యెననిని వార లొందెదరు ఁ దంచిత సద్గతి నిక్కమోహగీ!

చ. ధనము సజించిపోవఁగ నెఁ తార్హనుదుఃఖము, సేవకాళియున్
బనులనుమానిపోవుదురుఁ బంధులుఁజల్ల నఁజూతురెంతయున్
దనయులుదారయున్ నెతిలఁ ఁ దల్లడమందుదురెంతొకప్తమా
ధనమె కదా సుఖంబులకుఁ ఁ దావలమా జగదీశ! శ్రీహరీ!

ఉ. కాల మహత్త్వ మెట్టిదొకొఁ కాపురుషాఖలు వృద్ధి సెంది వా
చాలత నత్యమున్ బలుకఁ ఁ జాలెడి వారలుఁగానరారు గా
చాలఁగఁబాపముల్ నలుపుఁసంఘములేయభివృద్ధియయ్యెభూ
పాలకుఁ డాదరంబునను ఁ బాలననేయఁడు భూమి నోహరీ!

ఉ. అండజవాహ! కావఁగను ఁ నండవు నీవు మహాత్మా! భక్తితో
మెండుగ నిన్ను వేడితినిఁ మేలొనఁగూర్చుమురామచంద్ర! నీ

- పుండఁగ భక్తులందఱకు • నొంద దొకప్పుడుఁ గీడు రక్షకా !
 దండముఁ బెట్టు దాసులకుఁ • దప్పులుఁ గల్గవు గాదె శ్రీహరి!
- చ. నిజమును బల్కలేదు; నిను నెన్నుదిఁగొల్వఁగలేదు; గాని యా
 యజుఁడులిఖించినట్టి విధి • యంతయు మార్పఁగ శక్యమేరికా
 విజయము నొందలేక యవివేకముచే నిలఁ గర్మబద్ధులై
 శుభములు లజ్జవీడి కడుఁ గోపముఁ జెందుచు నుందురోహరి !
- ఉ. దేవుడ! గీతలం జనువు • దీనులఁ గాచెడి విష్ణుమూర్తినిన్
 బ్రోవఁగ వేడి భక్తుడయి • పూజలు సల్పిన మానవుండిలన్
 బావనగంగయందు జలఁపానముఁజేసి మునుంగఁ గోపమున్
 పోవఁగఁ జేరఁడాయముని • పొంతకు నెప్పుడు సత్యమోహరి!
- ఉ. మాతలుగాఁ బరాంగనలు • మానసమందుఁ దలంప భగ్మరా
 ధ్మాతలు సేరరా రొగుల • దూఱుట కీడు; నె చ మంచిదా
 దాతల వేడఁగా భునిని • దాఁగవు హేమము లర్చి చెంగటన్
 జేతనచేతనంబ ! నిను • జేరినవారికి మోక్షమూ హరి !
- చ. ధనమును జూడ నాశ యది • తప్పునె కానిగఁగింపకుండినన్
 మనమున గాంతఁ గోరుటలు • మానఁడు మానవుఁడీధరిత్రిలో
 ఘనముగ నీదు పూజలను • గ్రాలఁగ లేఁ డిల భక్తి లేక నీ
 వనిశముఁబ్రోవకున్న ఘనుఁ • జైతను మోక్షమునొందఁజోహరి!
- చ. నడచితఁ దప్పు మార్గములఁ నాయముఁ బడి జగంబు లోపలన్
 గుడిచితఁ బెక్కు బాములను • గూడనిక పము లాచరించితిన్
 ముడిచితినయ్యయన్యధనఁ ముల్ మదినా శనుబా దిభూమిపైఁ
 గడిపితి మాయచేత గతిఁ కాలము; నీ యజుఁజుపుమోహరి!

ఉ. తప్పుడు ముప్పదెప్పుడును • దాల్చిన దేహికి కాల మేగ నీ
మెప్పును బొంద కేనరుండు • మీఱగఁజాలఁడు కాలుబాధలన్
జొప్పడి నిశ్చలంబు మది • జొన్నక యోగికి భోగ్నికైన తా
వెప్పుడురాదుగా వరద! • యీయఁగఁ బూనవె దానినోహరీ!

చ. ధనమున కాశఁజెంది వర • దారలఁజూచినమోహమందుచున్
మనమునఁగోరుండికిని • మానవుఁడెంతయులోభమునుచున్
ఘనమగు బాధలం బడుచు • గాంచగలేడుత్పదీయశక్తులన్
దనువున మత్సరంబున మి • దంబున నేరఁగఁ జాలఁ డోహరీ!

చ. తపమును జేయలేను మది • తప్పుల వీడగలేను ధారుణిన్
జవలుండ నైతి మాయఁబడి • సజ్జనభోధన నమ్మ కెంతయున్
గపటముతో మెరింగితిని • గాలుండు శిక్షలు నేయవేళలన్
నెపమును జెప్ప నాతరమె • నీవు ననున్ గనకున్ననోహరీ !

చ. తినుటయు నిద్రఁ జెందుటయు • దీఱచి మోహముఁ జెంది
యుంటయున్ విషయముతో • నోకప్పుడును విష్ణుని నిన్ను
భజింప కుంటయున్ దినములు పుచ్చుచుండుటయు • దేవుఁ
డ పీచని యెంచకుంటయున్ • ఘనమగు ముక్తి నీఁ గలవె •
కాన నినున్ భజయింతు నోహరీ !

౯౪

ఉ. పుట్టిన దాదిగా నరులు • పుణ్యమొపాపమొకర్మచేయుచున్
బట్టుగ నాశనే సరిగఁ • బాలస చేయుచు జచ్చి పుట్టుచున్
గట్టిడి దైవమంచు నిను • గాఱులు గూసెదరెంత చిత్రమో
గట్టిగ నీదు మాయఁబడి • కష్టము నొందుచునుందురోహరీ!

- ఉ. బాలుడు పుట్టఁగాఁ బెరిగి బాల్యమునన్ వడినాటలాడుచున్
దేలఁగ యావనంబునను • దీటు మోహముఁగోనఁగాలమున్
జాలక వార్ధకంబునను • సంచలతన్ బెనుచిత లొందుచున్
బేలతనంబునన్ దనువు • వీడుచు నిన్నుఁ దలంపఁ డోహరీ!
- ఉ. మంచికి మేలు లేదు గద • మానవుఁ డీభువి సత్యమొంచకే
వంచన చేయుచుండు నిల • వాఁజనేత్ర) నినున్ భజంపకే
కొంచక చెడ్డకోరికలఁ • గోరును గాని భవాబు దాటగాఁ
బంచమ వేద మంచనెడి • భారతి మించుక నమ్మఁడో హరీ!
- ప. దాపునఁజేరి యెంతయునుఁ భార్య కులల్లుగ మాటలాడుచున్
మాఁగఁజూతురర్థమునుఁ మాయలుచేయటమఁచిదానొక్కో
పాపపు నీతు తెన్నిటినొప్పల్కు చు నుందురుమోసబుడిఁ
చూపుచు వారి కాఫలముఁ వోద్యమె నీవటు చేయ శ్రీహరీ!
- ఉ. ధనమున నాశతప్రదు గదా? యరివర్గముమాయఁగప్పఁగాఁ
మనమున దేహపోషణఁ • మాత్రమె పుట్టితినుంచ నెంచుచున్
బెనుపటి చీమార క్తములఁ • బెంపున నెప్పుడు కుల్లు కొంపక
మనమునఁగోరునంగియయి • మానినులన్ గవయంగ శ్రీహరీ!
- ఉ. సజ్జన సేవకే నరుడు • చాలఁగమేలును బొందుఁ దత్ఫలం
బిజ్జగమందె కాంచు నిది • యెంతయునిక్కముక్తిర్తి నొందఁగా
నొజ్జలఁబూజ సల్పినను • నుత్తమ విద్యల నభ్యసించు నీ
వొజ్జవు తల్లివండి)వని • యోషికనిన్ భజయింతు శ్రీహరీ!
- ఉ. భుక్తియుముక్తియుంగలుగు • భూరిగుణాఘృనిన్ను గొల్చినన్
శక్తికొలంది నిన్ భజన • సల్పఁగ జన్మము సార్థకిం బగున్

- భక్తి విరక్తియు గలిగి • బోధను జెందిన యోకామనం
త్యక్తతి నొంది నీ పగముః ధానుమునన్ వసియించు శ్రీహరీ!
- చ. జననమునొందిదుఃఖమునఁ బాలఁగఁగొనుచుమానవుండెలన్
గనునె సుఖంబు లాసుఖముఁగాంచెద వార్ధకమగదటంచులో
ననుకొను నాఁడునాటికిని • నాయువు తగ్గినటం చెఱుంగ లే
డను వఱి రామచంద్ర!నిను • నాధ్యు భజింపఁగ లేఁడుశ్రీహరీ.
- ఉ. లేరిల తల్లిదండ్రులును • లేరిల బంధవు లెట్టి వారికిన్
జేరవు సంపదల్ ధనయు; • జేరవు భోగము లెల్ల వారికిన్
జేరున దొక్కట యముని • శ్రీసదనం బది తప్పు చేసినకా
సారిగునాధ్య! ని న్భజన • సల్పినచో సుఖ మబ్బు శ్రీహరీ.
- ఉ. కామముకోధమున్ మదిముఁగల్గెడిలోభముమోహమేనిధిన్
నీమము లేక మత్సరము • నీటుగఁ దాండవమాడు దేహికిన్
క్షేమము లేదు గాని యపఃకీర్తిని మెండుగఁ బొందు వానిచే
ధీమతు లీవిధఁ బెఱిఁగి • జేఱి జమింతు రవెల్ల శ్రీహరీ. ౧౦౪
- ఉ. ఏల ననేక జనముల • నెత్తుట నెత్తిన యంతఁ గిర్మలం
గూలుచు బాధలంబడుచు • గోరిక నిన్మదినిల్పుఁగాని యే
నీల విధాతి చెయ్యలక • లీనుఁడు గాక తలంగ నేర్చెడున్
గాలము వ్యర్థమై చనుట • కా? యినియెల్ల ననంత! శ్రీహరీ.
- ఉ. లోకములోనఁ బుట్టుటయె • లోపము జీవికి దుఃఖమే కదా!
పోకడ లెన్ని చూపినను • బుణ్యము పాపము వెంటనంటుచున్
జేఱుట కష్టముల్ నరుని • చిత్తము చొప్పునఁబోవు నిందియా
నీకము పద్మనాభుఁ గనఁ నేరక ముక్తిని బొందఁ షోహరీ.

చ. జయజయ నాధుపోష! జయ ♦ శంకరపూజితపాదపంకజా!
జయజయ దేవదేవ! జయ ♦ చారుశరీరవిభాసితా! విభూ!
జయజయ దానవారి! జయ♦ సంయమిమానసపద్మపట్నదా!
జయజయ వేదవేద్య! జయ ♦ సంగరభీకర! వీర! యోహరీ.

ఉ. మంగళ మోపరేళ జయ♦ మంగళ మోజగదీశ సుందరా
మంగళ మోసురేళ జయ♦ మంగళ మోకమలామనోహరా
మంగళమోముకుంద జయ♦ మంగళ మోకమలాక్ష కేశవా
మంగళ మోమురారి జయ♦ మంగళమోగరుడభిజా హరీ.

గద్య-ఇది శ్రీపార్వతీ పరమేశ్వరకృపావిశేష సంలబ్ధ కవిత్య భార
ద్వాజనగోత్ర పవిత్ర శ్రీమత్ప్రేషిమష్ట్రీ నంశపయః పారావార
రాకాసుధాకర వేద వేదాంగ పదార్థ బోధనావిధాన సమర్థః
వేంకటేశ్వరరామ యార్యపాత్రోభయ భాషాకవితావిధాన
ధౌరేయ శ్రీహర్షకవి విరచిత ద్వీరూప కోశాది మహా
కావ్య వ్యాఖ్యాన ప్రావీణ్య రతిరహస్యాది సంస్కృత
కావ్యనిర్మాణ నిపుణ సదాచార నిష్ఠాగరిష్ఠ వేంకట
సుబ్బరాయశాస్త్రి తృతీయతనూజ రమోమా
సమాన పాతివ్రత్యభాసితాచ్చమాంబాగర్భ
శుక్తిముక్తాఫల విద్యజ్ఞనవిధేయ సహజకవితా
పీఠాజమాన వేంకటేశ్వరరామచంద్రమూర్తి
నామధేయప్రణీతంబైన హరి శతకము

సర్వంబును సంపూర్ణము.

మంగళం మహత్ శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ.